

دخل و خرج خانواده‌ها پس از هدفمندی در ابهام

توقف 28 ماهه انتشار گزارش رسمی بانک مرکزی از دخل و خرج خانوارهای شهری ایران همچنان ادامه دارد و کسی نمی‌داند که شکاف هزینه و درآمد در سبد خانواده‌ها بیشتر شده یا کمتر؛ هرچند در سال اخیر رشد خیره‌کننده قیمت کالاهای خوراکی نشان می‌دهد که فشار معیشتی بر دوش خانوارها سنگین‌تر شده‌است.

توقف 28 ماهه انتشار گزارش رسمی بانک مرکزی از دخل و خرج خانوارهای شهری ایران همچنان ادامه دارد و کسی نمی‌داند که شکاف هزینه و درآمد در سبد خانواده‌ها بیشتر شده یا کمتر؛ هرچند در سال اخیر رشد خیره‌کننده قیمت کالاهای خوراکی نشان می‌دهد که فشار معیشتی بر دوش خانوارها سنگین‌تر شده‌است.

به گزارش همشهری، بانک مرکزی از ابتدای سال 1389 انتشار گزارش سالانه خود درباره نتایج بررسی بودجه خانوار در مناطق شهری ایران را متوقف کرد، درحالی‌که با اجرایی‌شدن فاز نخست قانون هدفمندی یارانه‌ها در 28 آذر سال 89 انتظار می‌رفت دولت گزارشی از وضعیت درآمد و هزینه‌های خانواده‌ها منتشر کند. بن‌بست ایجادشده بر سر راه انتشار این گزارش مهم، در حالی 28 ماهه شده که مسئولان دولتی همواره از بهبود وضعیت معیشتی مردم خبر داده‌اند، اما گزارش‌های هفتگی بانک مرکزی از روند قیمتی کالاهای خوراکی - که چند هفته‌ای است دوباره آغاز شده - نشان می‌دهد که مردم برای تأمین معیشت خود در تنگنا قرار دارند.

آخرین گزارش رسمی بانک مرکزی درباره وضعیت بودجه خانوار در سال 89 نشان می‌دهد که کل هزینه خانوارها نسبت به سال 88 رشدی 11.4 درصدی داشته است و رشد قیمت خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها 16.7، دخانیات 10، پوشاک و کفش 7.5، مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها 6.9، بهداشت و درمان 21.9، حمل‌ونقل 8.4، ارتباطات 8.9، تفریح و امور فرهنگی 14.2، تحصیل 21.7، رستوران و هتل 10.4 و کالاهای و خدمات متفرقه 12.2 درصد گران‌تر شده بود. تازه‌ترین گزارشی که بانک مرکزی از شاخص بهای کالاهای و خدمات مصرفی شهرنشینان ایرانی منتشر کرده نشان داد:

شاخص کل بهای کالاهای و خدمات مصرفی در اردیبهشت امسال نسبت به فروردین گذشته 2 درصد، نسبت به اردیبهشت پارسال 41.7 درصد و 2 ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته 41.9 درصد افزایش داشته است. این گزارش تأیید می‌کند که در اردیبهشت امسال نسبت به اردیبهشت پارسال، قیمت خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها 51.4، دخانیات 90.7، پوشاک و کفش 63.5، مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها 17.8، اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه 80.1، بهداشت و درمان 43.3، حمل‌ونقل 49.5، ارتباطات 13.5، تفریح و امور فرهنگی 56.6، تحصیل 11.5، رستوران و هتل 51.6 و دیگر کالاهای و خدمات هم 70 درصد گران شده است.

درآمد خانواده‌ها بهتر شده یا بدتر؟

مسئولان دولتی در دفاع از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها همواره از بهبود ضریب‌جینی به‌عنوان شاخص تعیین‌کننده شکاف درآمدی بین دهک‌های مختلف سخن می‌گویند؛ درحالی‌که هیچ گزارشی در دولت دهم از شکاف درآمد و هزینه در بودجه خانوارها منتشر نشده است.

گزارش رسمی بانک مرکزی که 28 ماه است انتشار آن به بن‌بست خورده، آیینی‌ای پیش روی دولتمردان و تصمیم‌سازان است که با درنظر گرفتن شاخص‌هایی چون سهم هر گروه کالایی در سبد هزینه‌های خانوار از یک سو و ترکیب منابع درآمدی خانواده‌ها، چگونه برای بهبود وضعیت معیشتی مردم تصمیم‌گیری کنند؛ گزارشی که تاریخ تولد آن به 1314 برمی‌گردد اما در ابتدای سال 1390 به بایگانی سپرده شده است. آیا بانک مرکزی در واپسین روزهای حیات دولت دهم گزارش خود از بودجه خانوار ایرانی را منتشر می‌کند؟